

Zadanie 6.7. Doskonalenie techniki ochrony roślin.

Uzasadnienie realizacji zadania:

Zadanie realizuje cele Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, w zakresie następujących działań:

Działanie 1: *Szkolenia w zakresie środków ochrony roślin;*

Działanie 4: *Zapewnienie sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.*

Celem zadania jest kształtowanie świadomości, dostarczanie informacji i podnoszenie umiejętności użytkowników środków ochrony roślin oraz doradców i służb nadzorujących w zakresie racjonalnego i bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin lub zastępowania ich metodami niechemicznymi.

W ramach zadania prowadzona będzie klasyfikacja technik ograniczających znoszenie, zwanych dalej „TOZ”. Klasyfikacja TOZ pozwala profesjonalnym użytkownikom środków ochrony roślin planować zabiegi z uwzględnieniem odpowiednio dla tych technik zredukowanych stref buforowych, zapisanych na etykiecie środków, i tym samym lepsze wykorzystanie produktywności pól bez wzrostu ryzyka zanieczyszczenia obiektów wrażliwych takich jak cieki i zbiorniki wód powierzchniowych oraz tereny nieużytkowane rolniczo. Uznana w Polsce klasyfikacja Instytutu JKI-Braunschweig jest uzupełniana o nowe pozycje i wymaga stałej aktualizacji. W ramach podzadania prowadzony będzie bieżący monitoring zmian w klasyfikacji, tłumaczenie na język polski i publikacja aktualnej wersji na stronie internetowej. Korzystanie z tej klasyfikacji wymaga od użytkowników środków ochrony roślin świadomości dotyczącej ryzyka wynikającego ze znoszenia środków, metod ograniczania ryzyka i sposobów ich wykorzystania.

Zgodnie z rozporządzeniem MRiRW w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin, ochrona ta obejmuje wszystkie dostępne działania i metody ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, w tym stosowanie przede wszystkim działań lub metod niechemicznych. W celu popularyzacji tych metod i tym samym ograniczenia zużycia środków ochrony roślin w rolnictwie opracowany zostanie poradnik dotyczący użytkowania sprzętu do ochrony roślin metodami niechemicznymi.

Zgodnie z przepisami art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2003 r. o środkach ochrony roślin sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin, będący w użytkowaniu przez użytkowników profesjonalnych, który w przypadku braku sprawności technicznej może stwarzać szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt lub dla środowiska, poddaje się okresowym badaniom w celu potwierdzenia tej sprawności technicznej. Doskonalone będą instrumenty nadzoru i kontroli okresowych badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin. W celu utrzymania jakości i rzetelności badań prowadzone będą szkolenia dla przedstawicieli służb doradczych i nadzorujących badanie sprzętu do aplikacji środków ochrony roślin.

Zgodnie z art. 25 ust. 3 pkt 1 lit. a oraz art. 41 i 42 ustawy z dnia 8 marca 2003 r. o środkach ochrony roślin osoby stosujące w sposób profesjonalny środki ochrony roślin, prowadzące doradztwo w zakresie ochrony roślin, a także dokonujące sprzedaży środków ochrony roślin, powinny przejść odpowiednie szkolenie. W celu zapewnienia wysokiej jakości szkoleń dla profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin, sprzedawców tych preparatów oraz doradców, konieczne jest zapewnienie kompleksowych i jednolitych materiałów szkoleniowych obejmujących zagadnienia teoretyczne oraz ćwiczenia praktyczne w zakresie stosowania tych środków. W ramach zadania opracowane zostaną materiały do szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego, z wyłączeniem sprzętu kolejowego, do wykorzystania przez kadry szkoleniowe jednostek upoważnionych do prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin. Materiały wykonane w ramach zadania będą zamieszczane na stronie internetowej IO-PIB oraz na Platformie Sygnalizacji Agrofagów.

Cel zadania w 2021 r.: Ograniczenie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, poprzez doskonalenie techniki wykonywania zabiegów. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki zapewnieniu sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do aplikacji środków ochrony roślin, podniesieniu jakości szkoleń obowiązkowych dla osób wykonujących zabiegi, jak również popularyzacji technik ograniczających znoszenie cieczy użytkowej.

Opis zadania – zakres rzeczowy planowany na 2021 r.:

- 1) aktualizacja klasyfikacji technik ograniczających znoszenie (TOZ) według stanu na rok 2021;
- 2) opracowanie poradnika dotyczącego użytkowania sprzętu ochrony roślin metodami niechemicznymi;
- 3) szkolenie przedstawicieli służb nadzorujących badanie sprzętu ochrony roślin;
- 4) opracowanie materiałów do szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy, z wyłączeniem sprzętu kolejowego;
- 5) przygotowanie filmu dotyczącego sprawności technicznej oraz kalibracji opryskiwaczy polowych.

Planowane na 2021 r. mierniki dla zadania 6.7.:

1. liczba opracowanych raportów z klasyfikacji TOZ: 1
2. liczba opracowanych poradników użytkowania sprzętu do ochrony roślin metodami niechemicznymi: 1
3. liczba opracowanych materiałów szkoleniowych: 1 materiały, 1 film
4. liczba szkoleń: 2

Wykorzystanie wyników w praktyce:

Klasyfikacja TOZ wykorzystywana będzie przez użytkowników środków ochrony roślin w podejmowaniu decyzji o zakupie sprzętu ochrony roślin oraz w ustalaniu stref buforowych zgodnie z zaleceniami etykiet środków ochrony roślin.

Poradniki użytkowania sprzętu ochrony roślin metodami niechemicznymi wykorzystywane będą przez użytkowników tego sprzętu. Ze względu na treść obejmującą wiele istotnych informacji o sprzęcie i jego użytkowaniu poradniki te mogą być także wykorzystywane przez doradców i dystrybutorów maszyn rolniczych w celu poszerzenia swojej wiedzy i kompetencji w zakresie techniki ochrony upraw.

Materiały szkoleniowe wykorzystywane będą przede wszystkim przez osoby prowadzące szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin w jednostkach upoważnionych do przeprowadzania takich szkoleń. Materiały te będą ogólnodostępne, i dlatego mogą z nich korzystać także doradcy, nauczyciele szkół średnich i wyższych oraz sami użytkownicy środków ochrony roślin, chcący podnieść swoje kwalifikacje w zakresie techniki ochrony upraw.